

[C. O. Pedersen.]

er skabt med Udstykning for Øje, ikke skulde bære den Difference, der her kan blive Tale om.

Hvad der nu i øvrigt kan være at sige om Forslaget, tror jeg hellere maa vente, indtil vil vi faar det til første Behandling; der bliver der jo Lejlighed til at komme ind paa alle Enkeltheder. Jeg har her kun omtalt det, som jeg gaar ud fra vil interessere ærede Medlemmer særligt.

Saa ønsker jeg til Slutning at gøre nogle almindelige Bemærkninger vedrørende nogle Forhold, som jeg tror der er Anledning til at gøre ærede Medlemmer opmærksomme paa. Efter denne lange Forsøgsperiode nu igen — 30 Aar ser jeg ikke rettere end, at Tiden er inde til, at vi kan finde en varig Løsning af Udstykningspolitikken. Vi kan ikke blive ved at gøre Forsøg, nu maa vi stile efter at finde en Ordning, som kan holde i den Tid, der kommer. Men den første Betingelse for, at dette Maal kan naas, er, at Ordningen hviler paa den gældende Retsopfattelse i Befolkningen. Hvis man vil bevare Selvejjet, hvis Bærekraft formentlig anerkendes fra alle Sider, og man vil arbejde paa Grundlag af den gældende Retsopfattelse, saa synes det mig egentlig, at der maatte være gode Muligheder for at skabe en saa stabil Ordning, at den kunde staa i den kommende Tid. Hvis man derimod fjerner sig fra den hævdvundne Retsopfattelse, saa svinder Mulighederne for en Ordning eller, rettere sagt, der bliver vist ingen Muligheder derfor. For at en saadan Ordning skulde kunne staa i Fremtiden, maa den have en tilstrækkelig bred Basis her i Rigsdagen, og den maa ogsaa have Befolkningens Tillid. Jeg vil ikke nægte, at jeg helst saa, at hele Rigsdagen samledes om en saadan Sag; men under alle Omstændigheder: hvis Ordningen skal kunne staa i Fremtiden, og vi ikke skal skifte Maal og Vej, hver Gang vi skifter Regering, maa der en stærk Basis til, en bred Majoritet, og den kan man heller ikke naa her i Rigsdagen, medmindre man bliver staaende paa den gældende Retsopfattelses Grund.

Jeg synes, at det Lovforslag, som jeg her har forelagt, og som jo rummer baade den ene og den anden Brugsform, og som stiller alle de Midler til Raadighed, der skal til, egentlig viser saa megen Hensyn-tagen til andre Standpunkter, at det skulde være en god Basis for Enighed om en Ordning, der kunde holde i Fremtiden.

En anden Betingelse for, at en saadan Ordning skal kunne holde, er den, at den

er økonomisk forsvarlig for Staten. Jeg tror ikke, det kan bestrides, at i den Henseende afviger dette Lovforslag kun paa to Punkter fra de Bestemmelser, vi har den Dag i Dag, nemlig med Hensyn til Byggelaanet og med Hensyn til Forskelsprioriteten.

Hvad Byggelaanet angaar, medfører det Lovforslag, jeg her har den Ære at forelægge, en større Risiko end den, vi i Dag har i vor Udstykning, nemlig derved, at man efter Lovforslaget kan laane de ^{10/10}. Hvad Forskelsprioriteten angaar, rummer Lovforslaget en Udgift for Staten til Forrentningen; men det rummer ikke nogen større Risiko. Hele Risikoen med Hensyn til Forskelsprioriteten ligger indenfor den Risiko, som Staten den Dag i Dag har ved Udstykningen. Og det er jo ikke vanskeligt at regne ud, hvor stort dette Offer bliver for Staten gennem Begunstigelsen med Renterne. Selv om vi regner — hvad der er Sangvinikere, der gør — med en Udstykning paa 1 000 Brug om Aaret, bliver det Rentetab, Staten lider paa Forskelsprioriteten, i Virkeligheden ganske minimalt. For at en Ordning skal kunne holde, maa den — og det synes jeg egentlig maa være det vigtigste — give de unge, der skal have Ejendommene, saa gode Vilkaar, som vi er i Stand til at give dem. Og i den Henseende synes jeg, at dette Lovforslag giver flere Muligheder og anviser flere Veje end nogen som helst tidligere Lov eller noget som helst tidligere Lovforslag, der har været til Behandling her i Rigsdagen. Der er naturligvis ingen Lovgivning — det falder heller ikke mig ind at paastaa noget saadant —, som kan give de unge her i Landet en Tilværelse paa det tørre. Det kan ingen Handling fra Statens Side gøre. Husmandsbrug med Laan til hele Værdien er kun til for dem, der vil sætte et stort personligt Arbejde ind paa at klare sig. Med en 8 Timers Arbejdsdag tror jeg ikke, det gaar, naar de skal have Gæld op over Skorstenen.

Det, som Staten formaar, er, enten man vælger den ene eller den anden Fremgangsmaade, kun det, paa taalelige Vilkaar at give de unge en Virkeplads herhjemme. Mere kan vi ikke fra Rigsdagens Side præstere. Og jeg tror egentlig ogsaa, jeg kan sige, at naar jeg har talt om denne Sag ude i Landet — og jeg har haft Lejlighed til at høre mange Udtalelser —, har der fra Ungdommens Side kun været Tilfredshed med det Forslag, som nu har været gennemdrøftet et helt Aar; og det er ligegyldigt, hvilken politisk Opfattelse jeg har